

NB. Alleen het gesproken woord geldt

Dames en heren,

- Allereerst naar de twee studenten toe: hartelijk dank voor jullie openheid en het lef je verhaal hier te komen vertellen. Mooi om deze conferentie hiermee te openen. Want dames en heren van de ROC's, de instellingen en de gemeenten: hier doen we het met z'n allen uiteindelijk voor.
- Hoe dichterbij deze jongeren staat, hoe beter u dit zelf al weet. Maar hoe meer op afstand dreigen we ons wel eens blind te staren op ambtelijke termen als zorgstructuren en de kille cijfers rond het aantal schoolverlaters als doel op zich te zien.
- Maar het is natuurlijk een middel. Het doel, onze uiteindelijke visie is helder. Om deze jongeren met toekomstdromen, maar helaas ook een rugzak met ballast, met alles wat we in ons hebben te helpen die dromen hoe dan ook waar te maken.
- Onlangs verscheen het WRR-Rapport van Winsemius. Dat focust zoals u weet op de relatief kleine groep overbelasten. En hij adviseert in de aanpak structuur en verbondenheid als uitgangspunt voor alles wat je inzet.
- Ik denk echter dat we die aanpak moeten kiezen voor alle jongeren in het beroepsonderwijs. De samenleving is veel complexer geworden dan vroeger. En met de gevraagde zelfstandigheid die het moderne beroepsonderwijs veronderstelt, kunnen we ervan uitgaan dat het gros van de jongeren op de ROC's in meer of mindere mate aandacht en begeleiding nodig heeft. Daarnaast heeft iedere jongere die een opleiding volgt recht op structuur en goede begeleiding.
- Daarom hamer ik erop dat de bestuurders, leidinggevenden en en docenten in hun dagelijkse werk persoonlijke aandacht de plek geven die leerlingen nodig hebben om zich volledig te ontplooien. Dat voldoende aandacht en zorg voor studenten als het ware in het DNA komt van elk ROC in dit land.
- Ik denk dat dit de mensen hier in de zaal van het ROC die met zorgtaken belast zijn, als muziek in de oren klinkt. Ik weet dat u vaak moeite heeft de zaken binnen school goed op te zetten, dat u soms moeite heeft alle kikkers in de kruiwagen te krijgen als het om een gezamenlijke aanpak en verantwoordelijkheidsverdeling gaat. En dat u soms te weinig gesteund wordt door de schoolleiding.
- Maar als het aan Minister Rouvoet en mij ligt, gaan we daar de komende tijd directe rugdekking voor leveren.

- Ik licht graag kort toe op welke manieren we dat gaan doen. En als ik dat gedaan heb, ga ik in gesprek met schoolmaatschappelijk werkster Mariët de Klein over alles waar u tegenaan loopt in de praktijk – de mooie zaken en de uitdagingen. Als u vanuit de zaal hierop wilt reageren, stel ik voor dat tijdens het debat te doen, dat volgt op dit gesprek.
- Brengt mij op de rugsteun van het Kabinet.
- Allereerst geeft dit Kabinet de MBO-instellingen jaarlijks een fiks bedrag bovenop de reguliere bekostiging voor de uitbouw van de zorgstructuur in de mbo-instellingen, de zogeheten IBO-gelden. Jaarlijks komt neer op een bedrag van € 103 miljoen euro voor alle instellingen. Dit bedrag is in 2009 voor het eerst volgroeid.
- Hiermee kunnen jaarlijkse mentorgesprekken voor elke leerling geregeld worden, kan de loopbaanbegeleiding geïntensiveerd worden. En kunnen professionals worden ingehuurd die gespecialiseerd zijn in problemen als dyslexie en faalangst. Zaken die goed presteren op school ernstig in de weg kunnen staan.
- Daarnaast maken we vanaf dit jaar structureel nog eens € 15 miljoen euro extra vrij voor schoolmaatschappelijk werk in het MBO. Soms zijn een paar gesprekken voldoende om weer op de rit te komen, soms is er veel meer aan de hand. Dan is het schoolmaatschappelijk werk aan zet en soms met een doorverwijzing naar meer gespecialiseerde hulp.
- MBO-instellingen moeten met dit geld in staat zijn elke leerling een standaardpakket aan begeleiding te geven. Professionals die binnen de school met zorgtaken zijn belast: hier kunt u uw scholen dus concreet op aanspreken.
- Brengt mij op het derde punt om u te helpen de zorgstructuur beter te organiseren: de Zorg- en adviesteams. Zat's zijn een inmiddels bewezen succesvolle formule om bij problemen in de sfeer van schuldhulpverlening, verslavingszorg, psychische zorg, woonbegeleiding en reclassering op school afspraken te maken met externe hulpverleners.
- Daarom gaan we wettelijk vastleggen dat op alle scholen in het primair, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in 2011 een ZAT aanwezig is. En dat betrokken partijen verplicht zijn daaraan deel te nemen.
- In het beroepsonderwijs heeft op dit moment inmiddels 82% een ZAT, volgens de nieuwste cijfers uit de monitor ZAT's. De overigen moeten dus een inhaalslag maken. En ik desnoods zelf met de voorzitters van de colleges van bestuur gaan bellen als dit volgend jaar niet op orde is.
- We stellen ook hoge eisen aan de hoeveelheid zorg die een ZAT kan leveren. Zo willen we dat elke op elke 500 jongeren op MBO 1-2 niveau er één ZAT is. En voor MBO niveau 3-4 willen we toe naar gemiddeld 1 ZAT voor 3000 leerlingen.

- Kern van het wetsvoorstel is dat partijen als bureau jeugdzorg, maatschappelijk werk, politie, justitie, RMC/leerplicht, jeugdgezondheidszorg verplicht samenwerken in de ZAT's binnen het onderwijs.
- Voor de mensen van de zorginstellingen, hier aanwezig: de gemeente wordt verantwoordelijk om die dekking en kwaliteit straks te garanderen. Maar ik verwacht van u ook honderd procent inzet. School, onderwijsgevers kunnen het echt niet alleen.
- Er hangt voor gemeenten ook een financieringsverplichting aan vast. Op dit moment investeert van alle gemeenten slechts vijftien procent in zorg op scholen in het middelbaar beroepsonderwijs. Dat is niet voldoende. Meer gemeenten moeten met geld over de brug komen, hun verantwoordelijkheid nemen en goed samenwerken om de ZAT's en kwaliteit van de zorg in het beroepsonderwijs te helpen stroomlijnen.
- En daarmee rond ik af. Nog een laatste woord aan de met zorg belaste onderwijzers hier in de zaal.
- U bent in de instellingen de voorvechters van betere begeleiding en betere en professionele zorg. U hebt er voor gezorgd dat de zorg die nodig is op de agenda van uw besturen kwam. U hebt er voor gezorgd dat er budgetten bevochten zijn. U bent bezig uw collega's hierin mee te nemen. U laat uw instellingen steeds opnieuw zien waar het in onderwijs omdraait: goed georganiseerde aandacht voor leerlingen.
- U mag trots zijn op uzelf. En daarom geef ik u bij monde van mevrouw de Klein het laatste woord.
- Ik wens u veel succes de komende tijd met meer rugdekking en hopelijk evenveel inzet!